

Ιταλικές αναρχικές εκδόσεις στην Αίγυπτο

*Η παρούσα επισκόπηση των πρώιμων αναρχικών εκδόσεων στην ιταλική γλώσσα στην Αίγυπτο, είναι μέρος του έργου του Leonardo Bettini «Bibliografia dell' anarchismo» («Βιβλιογραφία του Αναρχισμού») τόμος 2, με υπότιτλο *periodici e numeri unici Anarchici en lingua Italiana pubblicati all'estero (1872-1971)*, Εκδόσεις CP Editrice, Φλωρεντία, 1976. Η αγγλική μετάφραση έγινε από τον σύντροφο Nestor McNab μέσω του συντρόφου Lucien van der Walt. Ελληνική μετάφραση: Ούτε Θεός-Ούτε Αφέντης, Ιούλης 2018.

«Il Lavoratore» («Ο Εργάτης»)

Τόπος έκδοσης: Αλεξάνδρεια

Διάρκεια: 11 Φλεβάρη 1877 (No 1)-28 Φλεβάρη 1877 (No 3)

Εκδότες: Icilio U. Parrini, Giuseppe Messina και Giacomo Costa.

Αυτή ήταν η επίσημη εφημερίδα του Τμήματος Αλεξάνδρειας της Α' Διεθνούς, που ιδρύθηκε τον Απρίλιο του 1876 από τον I.U. Parrini από το Λιβόρνο και μια ομάδα Ιταλών διεθιστών, οι οποίοι είχαν καταφύγει στην Αίγυπτο για να αποφύγουν την καταστολή που ακολούθησε τις μπακουδικές έμπνευσης και καθοδήγησης εξεγέρσεις. Μετά το τρίτο τεύχος, μετά από διαταγή του Υπουργείου Εξωτερικών (Khedivate) της Αιγύπτου -αλλά σαφώς μετά από αίτημα των ιταλικών προξενικών αρχών- η εφημερίδα απαγορεύτηκε και τα τυπογραφεία Ottolenghi, όπου τυπωνόταν, έκλεισαν επ' αόριστον. Λίγο αργότερα, ωστόσο, οι συντάκτες ανακοίνωσαν την πρόθεσή τους να συνεχίσουν την κυκλοφορία, αλλάζοντας το όνομα από «Il Lavoratore» σε «Operaio», που θα κυκλοφορούσε την 1η και 14η κάθε μήνα. Αυτό προκύπτει από επιστολή του I.U. Parrini από την Αλεξάνδρεια, στις 20 Μάρτη 1877 στην αναρχική εφημερίδα «Il Risveglio» που έδρευε στη Σιένα, στην Ιταλία, στο τεύχος 13 (1 Απρίλη 1877), στη στήλη «Nostre corrispondenze» («Η αλληλογραφία μας»).

Αργότερα, οι αναμνήσεις του Parrini μας παρέχουν αρκετά πιο σύντομα αλλά ενδιαφέροντα στοιχεία, τα οποία, αν και δεν τεκμηριώνουν τις προγραμματικές αρχές της διεθιστικής αυτής εφημερίδας, τουλάχιστον δίνουν ορισμένες διευκρινίσεις σχετικά με την εξωτερική ζωή της, για να το πούμε έτσι. Ανατρέξτε στο «Un Vecchio» [I.U. Parrini], L'Anarchismo sin egitto, στο «La Protesta Umana» (του San Francisco, CA), τεύχος 36, 21 Νοέμβρη 1903, όπου αναφέρεται ότι «...Τον ίδιο χρόνο (1876 ή 1877) οι I.U. Parrini, Giuseppe Messina και Giacomo Costa, από την Imola-κυκλοφόρησαν την εφημερίδα "Il Lavoratore", η οποία απαγορεύτηκε από τις αρχές μετά από τρία τεύχη. Έχοντας αποκτήσει κάποια εμπειρία, εξέδωσαν την "Il Proletario", τυπωμένη στη μία μόνο πλευρά. Το πρωτότυπο με τις δύο αυτές εφημερίδες, έγκειται στο γεγονός ότι κανένας από τους τρεις συντάκτες δεν μπορούσε πραγματικά να γράψει: έτσι από γλωσσική και γραμματική άποψη, αυτές οι εκδόσεις απείχαν κατά πολύ από το επιθυμητό, ωστόσο το περιεχόμενο ήταν καλό».

«Il Proletario» («Ο Προλετάριος»)

Τόπος έκδοσης: Αλεξάνδρεια

Διάρκεια: 1 Απρίλη 1877 (No 1) - ;

Επιμέλεια: Icilio U. Parrini, Giuseppe Messina και Giacomo Costa.

Άγνωστο στον Nettlau, αυτό το αλεξανδρινό μονόφυλλο αναφέρθηκε αρκετές φορές από τον I.U. Parrini. (Δείτε, επίσης «E Zoccoli, L'Anarchia», Μιλάνο, 1944, σ. 316, No 1. Αρχικά ανακοινώθηκε με

το όνομα «L' Operaio» (δες την επιστολή του IU Parrini την 1η Απρίλη 1877, στο τεύχος της εφημερίδας της Σιένα «Il Risveglio», από την Αλεξάνδρεια, με ημερομηνία 20 Μάρτη 1877).

«La Tribuna Libera / La Tribune Libre» («Το Ελεύθερο Βήμα»)

Υπότιτλος: Διεθνές όργανο για τη χειραφέτηση του προλεταριάτου.

Τόπος έκδοσης: Αλεξάνδρεια

Διάρκεια: 1 Οκτώβρη 1901 (No 1) - 26 Οκτώβρη 1901 (No 2).

Το Διεθνές Ινστιτούτο Κοινωνικής Ιστορίας (IISG, Άμστερνταμ) διαθέτει μόνο το No 2.

Δίγλωσση εβδομαδιαία, με ίδρυση και επιμέλεια των Pietro Vasai και του Λιβανέζου Joseph Rosenthal για τα ιταλικά και γαλλικά τμήματα αντίστοιχα. Αυτή η εκδοτική πρωτοβουλία, ωστόσο, δεν είχε επιτυχία, ενώ συνάντησε, επίσης, την εχθρότητα από την πλευρά των ατομικιστών αναρχικών του Καΐρου, και έτσι υποχρεώθηκε να διακόψει την κυκλοφορία σύντομα. Δείτε R. D'Angio, στο «Il Libertario» (La Spezia), No 99, 22 Ιούνη 1905.

Τα ακόλουθα άρθρα εμφανίστηκαν στο ιταλικό τμήμα του δεύτερου τεύχους (το μόνο που έχει βρεθεί): το δεύτερο μέρος του κειμένου σε συνέχειες για τον κομμουνισμό και την αναρχία, ένα απόσπασμα από το έργο του Λ. Τολστόι «Πλούσιοι και φτωχοί» και μια πολεμική εναντίον των αναρχικών εφημερίδων «L' Agitazione» (της Ρώμης) και «Les Temps Nouveaux» (του Παρισιού), σχετικά με την έννοια της οργάνωσης («Risposta una Risposta»).

Εκτός από το συντακτικό σημείωμα με τίτλο «Lotta e reazione» («Αγώνας και αντίδραση») δημοσιεύονται επίσης μερικές γενικές σκέψεις σχετικά με το θέμα της απεργίας, η χρήση της οποίας -ισχυριζόταν ο ανώνυμος συγγραφέας- είναι εντελώς άχρηστη, είτε όταν η αποχή από την εργασία γίνεται αντιληπτή ως ένα μέσο για την επαναστατική πάλη είτε, πιο απλά, ως μέσο για την επίτευξη προσωρινών οικονομικών ωφελειών για τους εργαζόμενους.

Μάλιστα, ο ίδιος λέει ότι «Δεν συμμεριζόμαστε την ιδέα της μερικής απεργίας, όπως, άλλωστε, δεν έχουμε πίστη στη γενική απεργία... Με τη μερική απεργία, ακόμη και αν οι εργαζόμενοι είναι νικητές από οικονομική άποψη οι ίδιοι δεν βλέπουν να επιτυγχάνεται καμία άλλη βελτίωση. Αν δεν επιτευχθεί δικαιότερη αμοιβή, η ζωή γίνεται απλά πιο ακριβή γιατί, προκειμένου να αντισταθμιστεί το τι έχει αναγκαστεί να παραχωρήσει από τη μία πλευρά, το κεφάλαιο τα παίρνει απλώς πίσω από την εξαγωγή μεγαλύτερης τιμής για το τάδε προϊόν. Μόνο με τη γενική απεργία θα είναι κατά κάποιο τρόπο σε θέση οι μάζες να κατακτήσουν τα δικαιώματά τους. Αλλά δεν μπορούμε να καταλάβουμε ότι αυτό μπορεί να γίνει με μια απλή αναστολή των εργασιών, με μια γενική απεργία με τα χέρια σταυρωμένα, ειρηνικά, και να μην αντιστέκονται σε καμία περίπτωση». («Dello sciopero»). Η στήλη «Cose locali» («Τοπικά θέματα») είναι αφιερωμένη στις τοπικές ειδήσεις και, πιο συγκεκριμένα, στα προβλήματα που σχετίζονται με τις τοπικές εταιρείες της Αλεξάνδρειας.

«L'Operaio» («Ο Εργαζόμενος»)

Υπότιτλος: Periodico settimanale (Εβδομαδιαίο Περιοδικό)

Motto: «Lavoratori di tutto il mondo, unitevi!» C. Marx. («Εργάτες του κόσμου, ενωθείτε!» Καρλ Μαρξ)

Τόπος έκδοσης: Αλεξάνδρεια

Διάρκεια: Από 19 Ιούλη 1902 (No. 1) – 18 Απρίλη 1903 (No. 35).

Συντάκτες: Roberto D'Angiò και Pietro Vasai

Εκδότης-Διευθυντής: A. G. Busuttill.

Από τη συλλογή που βρίσκεται στο Διεθνές Ινστιτούτο Κοινωνικής Ιστορίας (IISG) στο Άμστερνταμ λείπουν τα τεύχη 26-29 και 32.

«Il Domani» («Το Αύριο»)

Υπότιτλος: Periodico Libertario (Ελευθεριακό περιοδικό)

Τόπος έκδοσης: Κάιρο

Διάρκεια: 4η Απριλίου 1903 (No 1) - 20 Ιουλ 1903 (No 6)

Συντάκτες: Icilio Ugo Parrini και Romolo Garbati.

Στη Βιβλιοθήκη Archiginnasio, στην Μπολόνια της Ιταλίας και στο Τμήμα / Αρχείο Φάμπρι βρίσκονται τα τεύχη 1, 2, 3 και 6 (τα τεύχη 4 και 5 έχουν χαθεί).

Το πρώτο τεύχος βρίσκεται, επίσης, στη Βιβλιοθήκη Feltrinelli, στο Μιλάνο.

Το έντυπο αυτό ήταν, στην πραγματικότητα, η έκφραση του δογματικού και αποκλειστικού (exclusivist) ατομικισμού του Icilio Parrini, αναμφίβολα μιας από τις πιο περιέργες και εμβληματικές φυσιογνωμίες του ιταλοαιγυπτιακού αναρχισμού.

Ο Parrini ήταν πιστός στην ιδεολογική αγνότητα και δεν έκανε καμία οπισθοδρόμηση ή συμβιβασμό. Η πρόθεση του αναρχικού αυτού από το Λιβόρνο με την έκδοση του «Il Domani» ήταν να ανακόψει το κύμα των ιδεών, που ο ίδιος τις θεωρούσε ανορθόδοξες και τις οποίες ο Roberto D'Angiò και ο Pietro Vasai προσπαθούσαν να εξαπλώσουν στο Κάιρο μέσω της εφημερίδας τους «L' Operaio». Στην ανακοίνωση με την οποία ανήγγειλε την επικείμενη δημοσίευση της νέας εφημερίδας του, ο Parrini γράφει: «Πρόθεσή μας είναι πάνω απ' όλα να οριοθετήσουμε με σαφήνεια τη διαφορά που υπάρχει ανάμεσα στο σοσιαλισμό (με όποιο επίθετο εμφανίζεται) και τον αναρχισμό (χωρίς επίθετα οποιουδήποτε είδους). Το 'Il Domani' θα είναι αναρχικό και τίποτα άλλο από αναρχικό. Θα επιδιώξει να πείσει όλους ότι πρέπει να ζούμε όσο το δυνατόν πιο ελεύθερα, αρχής γενομένης από τώρα, και ότι σε αυτήν την κοινωνία, υπάρχουν μόνο δύο απόψεις: οι συντηρητικές και οι αναρχικές. Από τη μια, η αντίδραση που κυριαρχεί και η επανάσταση που έχει γεννιέται, οι υποστηρικτές του κράτους και οι αρνητές του, εκείνοι που θέλουν να μεταρρυθμίσουν και να προκαλέσουν χάος προκειμένου να προχωρήσουν πειραματιζόμενοι και, από την άλλη, εμείς που θέλουμε να κατεδαφίσουμε επειδή έχουμε πειραματιστεί αρκετά σε αυτή την τεχνητά κατασκευασμένη κοινωνία».

Ο πολεμικός στόχος, ωστόσο, είχε εξαντληθεί μέσα από τις σελίδες της εφημερίδας, σε μια ρητορική και διανοουμενίστικη (intellectualistic) εξύψωση της άνευ όρων, απόλυτης ελευθερίας του ατόμου: η ελευθερία -γράφτηκε- δεν είναι βέβαιο ότι μπορεί να επιτευχθεί επιτρέποντας στον εαυτό της να παγιδευτεί από οργανωτικούς κανόνες με ηγέτες και καταστατικό, αλλά μόνο επιδιώκοντας να «δώσει νέα ζωή σε ένα άτομο που είναι ένας κόσμος: το άτομο». Κάθε κίνηση ή φιλοδοξία χωρίς να χαρακτηρίζεται από αυτά τα στοιχεία πρέπει να απορριφθεί ως αντίθετη προς την αναρχική ιδέα, η οποία είναι «η πλήρης έκφραση της ανθρώπινης θέλησης και συνείδησης».

Αυτή είναι, στην πραγματικότητα, η πραγματική ουσία της Αναρχίας: όλα τα υπόλοιπα είναι ουτοπία, ένα «συναισθηματικό φαινόμενο», ένας αστικός εκφυλισμός. Ως εκ τούτου, καθίσταται

απαραίτητο, αντιμέτωπο με ορισμένες αυταρχικές παλινδρομήσεις μέσα στο κίνημα, να επιστρέψουμε «στις πραγματικές πηγές της ζωής μας, στον αναρχισμό του παρελθόντος που έδωσε αίμα για ολόκληρες γενιές που είχαν απογοητευθεί από μια ανίκανη αγκιτάτσια (impotent agitation) και έκανε τον παλιό κόσμο να τρέμει... Και λέω ότι αυτή η επιστροφή είναι εύκολη. Διότι εάν σκεφθούμε μόνο για μια στιγμή και αναζητήσουμε ποιες από αυτές τις τάσεις ήταν και είναι αντίθετες, σχεδόν έξω από την αναρχική αντίληψη, μπορούμε να βρεθούμε πίσω στην ευθεία και τα στενά και να παραμερίσουμε τις τυχόν ψευδείς διεισδύσεις» (στο «Rinovellamento», No 1, 4 Απριλίου).

Τα υπόλοιπα άρθρα δεν διαφέρουν από αυτό σχεδόν καθόλου, είτε στη μορφή είτε το περιεχόμενό τους. Ωστόσο, θα πρέπει να επισημάνουμε τη δημοσίευση (σε ένα «Παράρτημα», αρχής γενομένης από το No 1) του κειμένου του Μπακούνιν «Lettere sul patriottismo» («Γράμματα για τον πατριωτισμό») στην ιταλική μετάφραση που έγινε από τον «Victor» με βάση το κείμενο που περιέχεται στην Παρισινή έκδοση των Cevres (1895). (Τα κείμενα που είναι γνωστά υπό την ονομασία «Lettres sur le patriotism», δημοσιεύθηκαν από τον Μπακούνιν στο «Il Progres» («Le Locle») μεταξύ 1η Μάρτη και 2 Οκτώβρη 1869).

Επίσης, πρέπει να γίνει μνεία σε ένα άρθρο με τίτλο «Facitori di Anarchici» (μάλλον «Πράττοντας» -ή Δρώντας- Αναρχικά») (No 1, 4 Απρίλη), το οποίο παρά το πολεμικό του στυλ, έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον καθώς προσπαθεί να ανασυνθέσει την ιστορία του ιταλοαιγυπτιακού αναρχισμού. (Σχετικές με αυτό είναι οι νεκρολογίες των Carlo Bertolucci και Augusto Bicchielli, που δημοσιεύτηκαν στο No 6, 20 Ιούλη και η παρουσία μεταξύ των συμμετεχόντων του περιοδικού της Leda Rafanelli, η οποία έγραψε με το ψευδώνυμο E. Bazaroff).

(Τα στοιχεία αυτά αναφέρονται ακόμα στα E. Zoccoli, «L' Anarchia», Μιλάνο, 1944, σελ. 315-16, R. D'Angiò, 4 anni in Egitto, «Il Libertario» (έκδοση από τη La Spezia της Ιταλίας), No. 121 και 122, 7 και 14 Δεκέμβρη 1905. Τέλος, στην «La Protesta Umana» («Ανθρώπινη Διαμαρτυρία», που κυκλοφορούσε στον Σαν Φρανσίσκο, No 5 Απρίλη 1903), σελ. 5.

[[[SÉP]]]«Lux!» («Φως!»)

Υπότιτλος: Εβδομαδιαίο περιοδικό κοινωνικών σπουδών και σκέψης.

Τόπος έκδοσης: Αλεξάνδρεια

Διάρκεια 15 Ιούνη 1903 (No 1) - 1η Σεπτεμβρίου 1903 (No 6).

Βρίσκεται στο Διεθνές Ινστιτούτο Κοινωνικής Ιστορίας του Άμστερνταμ. [[[SÉP]]]«Risorgete!» («Εγέρσου!»)

Υπότιτλος: Εβδομαδιαίο περιοδικό αθεϊστικής προπαγάνδας.

Μότο: «Ανθρωπινότητα, αλήθεια, δικαιοσύνη» Εμίλ Ζολά

Τόπος έκδοσης: Αλεξάνδρεια

Διάρκεια: [1907 -1909;]. Μόνο ένα τεύχος είναι γνωστό: τεύχος 41,10 Οκτωβρίου 1909.

Διευθυντής-εκδότης: Umberto Bambini.

«L'Ιδέα» («Η Ιδέα»)

Υπότιτλος: Περιοδικό της αναρχικής προπαγάνδας.

Τόπος έκδοσης: Κάιρο

Διάρκεια: 18 Μάρτη 1909 (No 1) και 1 Μάη 1909 (No. 2).

Διανεμόταν δωρεάν.

Στο IISG υπάρχει το τεύχος 2.

Η εμφάνιση αυτού του δελτίου γέμισε ικανοποίηση τους ιταλικούς αναρχικούς κύκλους της Αιγύπτου, οι οποίοι το θεώρησαν ως ένα σημάδι της αυξανόμενης δραστηριότητας στο χώρο του τοπικού κινήματος. Πιο συγκεκριμένα, η εφημερίδα «Il Libertario» (από τη La Spezia της Ιταλίας), στο τεύχος 289, 1 Απρίλη 1909, στη στήλη «Libri, Riviste e Giornali» («Βιβλία, Επιθεωρήσεις και Εφημερίδες»), ανακοίνωσε την έκδοση του πρώτου τεύχους καθώς και τη σημασία της πρωτοβουλίας, σημειώνοντας ότι «για κάποιο διάστημα τώρα, εκδίδεται το περιοδικό 'Lux!', στην Αλεξάνδρεια, υπό την επιμέλεια του Roberto D'Angiò, αφότου η ελευθεριακή προπαγάνδα στην Αίγυπτο βρισκόταν σε κάμψη».

Στην πραγματικότητα, κατά τη διάρκεια του 1909 και του 1910, η αναρχική δραστηριότητα ήταν σαφώς έντονη, σε σημείο που προκάλεσε μεγάλη ανησυχία μεταξύ των τοπικών ιταλικών προξενικών αρχών, οι οποίες παρακολουθούσαν τις εξελίξεις με ιδιαίτερη προσοχή. Αυτό το μικρό προπαγανδιστικό φύλλο, «L' Iδέα», φαίνεται ότι είχε μια κάπως λιγότερο εφήμερη ζωή από ό,τι άλλα και κυκλοφόρησε εν μέσω μεγάλης αβεβαιότητας, την άνοιξη του 1909.

Την 1η Αυγούστου του ίδιου χρόνου, κατά τη διάρκεια ενός συνεδρίου που πραγματοποιήθηκε στην Αλεξάνδρεια, στις εγκαταστάσεις της Αθεϊστικής Λέσχης -όπου πήρε μέρος και μια αντιπροσωπεία οκτώ συντρόφων από το Κάιρο, συμπεριλαμβανομένου του Pietro Vasai- «αναγνωρίστηκε ότι υπήρχε ανάγκη για την έκδοση μιας προπαγανδιστικής εφημερίδας» και έτσι αποφασίστηκε να υιοθετηθεί για το σκοπό αυτό το περιοδικό «L' Iδέα» ως επίσημο όργανο των αναρχικών της Αιγύπτου. Φαίνεται ότι το έργο της έκδοσης της εφημερίδας ανατέθηκε με την ευκαιρία αυτή σε μια ειδική ομάδα που αποτελείτο από συντρόφους τόσο από το Κάιρο (Pietro Vasai, Camillo Brigido, Giovanni Brunello και Umberto Bambini) όσο και από την Αλεξάνδρεια (Francesco Cini, Francesco Donato, Costantino Ungaretti και Giuseppe Rosenthal - έναν Λιβανοεβραίο αναρχικό που είχε ήδη κυκλοφορήσει το 1901 το έντυπο «La Tribuna Libera»).

Οι αποφάσεις του συνεδρίου της Αλεξάνδρειας δημοσιεύθηκαν σε ένα φυλλάδιο στις 15 Αυγούστου 1909 υπό τον τίτλο «Perche siamo Anarchici. Che cosa vogliamo» («Γιατί είμαστε αναρχικοί; Αυτό που θέλουμε»).

Λόγος γίνεται επίσης και στις Εκθέσεις υπ' αριθ. 1045, 1075, 1295 και 1574 αντίστοιχα, με ημερομηνία 3 και 10, Αυγούστου, 11 Οκτώβρη και 22 Δεκέμβρη του 1909, του βασιλικού διπλωματικού εκπρόσωπου στο Κάιρο, προς τον Υπουργό Εσωτερικών (στο ACSR, Ministero degli Interni. Direzione Generale di PS Ufficio riservato - 1879-1912).

[[[
SEP]]] «Pro Ferrer» («Υπέρ του Φερρέρ»)

Υπότιτλος: Αφιερωμένο στους τίμιους ανθρώπους του κάθε κόμματος.

Τόπος έκδοσης: Αλεξάνδρεια

Κυκλοφόρησε ένα ειδικό τεύχος στις 30 Σεπτέμβρη 1909.

Βρίσκεται στο Διεθνές Ινστιτούτο Κοινωνικής Ιστορίας του Άμστερνταμ (IISG).

Τα γεγονότα γύρω από αυτή την κολοσσιαία σκευωρία με την οποία οι ισπανικές αρχές προσπάθησαν να δικαιολογήσουν τη σύλληψη και εκτέλεση του Francisco Ferrer y Guardia - στοχαστή και κοσμικού εκπαιδευτικού που είχε γίνει στόχος στα μάτια του καθολικού, οπισθοδρομικού καθεστώτος- είναι πάρα πολύ γνωστά αλλά αξίζουν να ειπωθούν ξανά. Αρκεί να θυμηθούμε την παγκόσμια αγανάκτηση και τις δικαιολογημένες ανησυχίες που προκάλεσε η είδηση της σύλληψης και της προσαγωγής του Ferrer μπροστά σε ένα στρατοδικείο, σε όλους τους κύκλους, όχι μόνο των αναρχικών ή της ριζοσπαστικής αριστεράς, αλλά και στον κόσμο του πολιτισμού. Επίσης, θα πρέπει να υπογραμμιστούν οι διαδηλώσεις που έλαβαν χώρα σε παγκόσμια κλίμακα ζητώντας την άμεση απελευθέρωσή του και καταγγέλλοντας στη δημοκρατική κοινή γνώμη την σαφή ανακριτική διαδικασία που υιοθετήθηκε από τις ισπανικές αρχές.

Ήταν σε ένα τέτοιο κλίμα, στην πραγματικότητα, που ήρθε η έκδοση και κυκλοφορία αυτού του μοναδικού τεύχους, ενώ, από τη μια πλευρά, επιβεβαίωσε για μια ακόμη φορά την έκταση των διεθνών διαμαρτυριών και, από την άλλη, πιστοποίησε τη συνεχιζόμενη ύπαρξη και στη δεύτερη δεκαετία του 20ού αιώνα, της ζωντανής ελευθεριακής δράσης και της παρουσίας των αναρχικών στην πολιτική ζωή της Αλεξάνδρειας. Κατά τη διάρκεια της εμφάνισης της εφημερίδας, η συντακτική ομάδα του μοναδικού αυτού τεύχους έκανε εντατική προπαγάνδα, μεταξύ άλλων, για την προώθηση της δημιουργίας μιας «Επιτροπής Άμυνας» - πιθανώς σε συνεργασία με εκφραστές του γενικότερου κοσμικού, ριζοσπαστικού πολιτιστικού χώρου στην οποία βασιζόταν η δραστηριότητα του τοπικού «Λαϊκού Πανεπιστημίου» και οργανώνοντας διαδηλώσεις και συλλαλητήρια διαμαρτυρίας

Στην εφημερίδα δημοσιεύεται στην πρώτη σελίδα ένα κάλεσμα για τον Ferrer, στις 4 Οκτώβρη «στην Αίθουσα Συνεδριάσεων που πρόθυμα και ευγενικά προσφέρει το Popolare Libera Università», καθώς και ένα μανιφέστο με τίτλο «Πολίτες της Αλεξάνδρειας!» που δημοσιεύτηκε στην πρώτη σελίδα. Η έκκληση απευθύνεται «στους έντιμους ανθρώπους του κάθε κόμματος, που, αντιμέτωποι με την ομόφωνη αίσθηση της οργής, δεν μπορούν να παραμένουν αμήχανοι ή ανενεργοί ή σιωπηλοί και επιβεβαιώνει τη μαζική συμμετοχή στο συλλαλητήριο, την αλληλεγγύη τους με τους καλούς ανθρώπους από κοντινές ή μακρινές χώρες».

Άλλα κείμενα απεικονίζουν τις αντιδραστικές μεθοδεύσεις που οδήγησαν στην εντελώς αυθαίρετη ενοχοποίηση του Ferrer (όπως το «I Moti della Catalogna») και η έμφαση δίνεται στην τραγική πολιτική κατάσταση που βιώνουν οι Ισπανοί. Τέλος, στη σελίδα 4 δημοσιεύεται το κείμενο της προσφυγής για την απελευθέρωση του Ferrer που υπέβαλε η Διεθνής Ένωση για την Ορθολογική Εκπαίδευση των Παιδιών στη Ρώμη (στους υπογράφοντες περιλαμβάνονται τα ονόματα του ανθρωπολόγου G. Sergi, του Guido Podrecca και του αναρχικού Luigi Fabbri).

«Libera Tribuna» («Ελεύθερο Βήμα»)

Υπότιτλος: Κριτική, πολεμικές και προπαγάνδα.

Ένα τεύχος: 18 Μάρτη 1913 (No 1).

Επιμέλεια: Pietro Vasai.

Τιμή: «δωρεάν, κατόπιν αιτήματος».

Βρίσκεται στην ιδιωτική συλλογή του συγγραφέα.

Τον Νοέμβριο του 1912, ο Pietro Vasai κυκλοφόρησε μια ανακοίνωση σχετικά με ένα σχέδιο κυκλοφορίας ενός «δελτίου ελεύθερης αναρχικής κριτικής» που θα ονομάζεται «L' Indice» («Ο Δείκτης») με την πρόθεση -όπως είπε- «να ενεργήσει ως διαμεσολαβητής της ελεύθερης συζήτησης»

και με την ελπίδα της επίτευξης «τα καλύτερων αποτελεσμάτων για την προπαγάνδα, δηλαδή: μια ισορροπία των ιδεών και συντονισμός της τακτικής μεταξύ των διαφόρων μαχητικών στοιχείων».

Γράφει σχετικά και η «Cronaca Sovversiva», No 48, 30 Νοέμβρη 1912.

Η πρωτοβουλία αυτή δεν είχε άμεση συνέχεια δεδομένου ότι δεν έτυχε της υποστήριξης που ήλπιζε. Ωστόσο, στις 18 Μαρτίου 1913, με την ευκαιρία της επετείου της Κομμούνας του Παρισιού, η μικρή ομάδα από το Κάιρο, που είχε την εκδοτική πρωτοβουλία, διένειμε ένα φύλλο της σχεδιαζόμενης έκδοσης με την ονομασία «Libera Tribuna», «δείχνοντας τις καλές μας προθέσεις», όπως έγραφαν οι συντάκτες, και περιλαμβάνοντας «υλικό που έχουμε λάβει από λίγες πρόθυμες ψυχές προς τις οποίες θεωρούμε ότι πρέπει να δώσουμε μεγαλύτερη προσοχή».

Το τεύχος περιέχει δύο άρθρα για τον Λιβυκό πόλεμο, μια έκκληση του Luigi Molinari για συνεργασία των ελευθεροσκεπτικιστών για τη σχεδιαζόμενη δημιουργία ενός σύγχρονου Σχολείου στο Μιλάνο, και το πρώτο μέρος κειμένου του P. Schicchi σχετικά με την «απονομή της δικαιοσύνης» στην Ιταλία. Είναι πιθανό ότι η εφημερίδα διέκοψε την κυκλοφορία της μετά από αυτό το τεύχος. Αμέσως μετά, όμως, άρχισε η κυκλοφορία ενός άλλου περιοδικού, αυτή τη φορά σε πιο σταθερή βάση, με επιμέλεια του P. Vasai, που είναι σχεδόν βέβαιο ότι θα πρέπει να θεωρείται η φυσική συνέχεια αυτής της πρωτοβουλίας.

«L'Unione» («Η Ένωση»)

Τόπος έκδοσης: Κάιρο.

Διάρκεια: 1913 - Οκτώβρης 1914.

Συχνότητα: Εβδομαδιαία.

Επιμέλεια: Pietro Vasai.

Δεν βρέθηκαν αντίγραφα.

Αναφέρεται στην εφημερίδα της La Spezia «Il Libertario». Δείτε για παράδειγμα στο τεύχος της 14 Μαΐου 1914 (No 552) επιστολή υπογεγραμμένη ως «Leandrote» (με ημερομηνία Κάιρο, 3 Μαΐου 1914), όπου σε σχέση με τις διαδηλώσεις των αναρχικών του Καΐρου για την Πρωτομαγιά, ο άγνωστος δημοσιογράφος αναφέρει, επίσης, την «L'Unione», διευκρινίζοντας ότι «κυκλοφόρησε μια ειδική έκδοση» για την περίπτωση και διανέμεται δωρεάν.

Είναι πιθανό ότι η δημοσίευση του περιοδικού έδωσε επιτέλους ζωή στην παλιά πρόταση για μια εφημερίδα που θα ονομαζόταν «L'Indice» - «δελτίο ελεύθερης αναρχικής κριτικής», για την οποία ο Pietro Vasai εργαζοταν από τον Νοέμβρη του 1912, που μέχρι τώρα είχε δει μόνο το φως με την κυκλοφορία του ενιαίου τεύχους με άλλο όνομα τον Μάρτη του 1913 («Libera Tribuna»).

Δεν ξέρουμε τα ακριβή χρονολογικά στοιχεία αυτής της έκδοσης, η οποία σταμάτησε ωστόσο, τον Οκτώβριο του 1914 «λόγω της τρέχουσας κατάστασης των πραγμάτων» -όπως αναφέρθηκε στην «Il Libertario», ό.π., στις 29 Οκτώβρη του 1914- με το ξέσπασμα του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου. Λίγο αργότερα, στις 27 Νοεμβρίου, ο Pietro Vasai και ο Giovanni Macri, διαχειριστής της εφημερίδας, έπρεπε να εμφανιστούν στο δικαστήριο, ως αποτέλεσμα ενός άρθρου (στις 29 Ιούλη 1900) στην «L'Unione», No 55, 26 Ιούλης 1914, το οποίο οι αρχές εξέλαβαν ως πρόσκληση σε βασιλοκτονία. Ωστόσο, το ιταλικό Προξενικό Δικαστήριο στο Κάιρο αθώωσε τους κατηγορούμενους. (Αναφέρεται στην «Il Libertario», No 581, Δεκέμβρης 1914, σε επιστολή από το Κάιρο με ημερομηνία 29 Νοέμβρη του ίδιου χρόνου).